

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเอง สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัย ขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ไปใช้กับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทำการศึกษาเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ ทฤษฎีทางการบริหาร การพัฒนาครู การจัดการเรียนรู้ของครู ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เทคนิคการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ประเด็นที่ศึกษาในขั้นตอนนี้ คือ ข้อมูลพื้นฐานองค์ประกอบของรูปแบบ ฯ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเอง สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ขั้นที่ 1.2 การสัมภาษณ์ครู และผู้ปกครอง ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ปีการศึกษา 2560 จำนวน 20 คน ประกอบด้วย 1) ครู จำนวน 10 คน ที่มีคุณสมบัติดังนี้ (1) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป (2) ปฏิบัติหน้าที่สอนที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย (3) มีประสบการณ์ในการสอนผู้เรียนที่เป็นเด็กพิเศษหรือเด็กพิการ มาไม่น้อยกว่า 5 ปี และ 2) ผู้ปกครอง จำนวน 10 คน ที่เป็นผู้ที่พาผู้เรียนมารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย อย่างสม่ำเสมอติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปีการศึกษา ประเด็นที่ศึกษา คือ ข้อมูลความต้องการรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อหาข้อมูลความต้องการรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ขั้นที่ 1.3 การจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ปีการศึกษา 2560 จำนวน 9 คน ประกอบด้วย 1) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 4 คน ที่มีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหารเพื่อพัฒนาครู การจัดการเรียนรู้ของครู 2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ที่มีคุณสมบัติ (1) จบการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือมีวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ (2) มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ (3) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน ที่มีคุณสมบัติ (1) เคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2) มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษไม่น้อยกว่า 20 ปี ประเด็นที่ศึกษา คือ องค์ประกอบของรูปแบบ ฯ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ ทักษะการช่วยเหลือตนเอง สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ประเด็นที่ศึกษา คือ การยกร่างรูปแบบ ฯ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้ร่างรูปแบบการบริหาร

เพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

ขั้นที่ 2.2 ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ปีการศึกษา 2560 จำนวน 11 คน ประกอบด้วย 1) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 5 คน ที่มีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหารเพื่อพัฒนาครูจัดการเรียนรู้ของครู และเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ 2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ที่มีคุณสมบัติ (1) จบการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ (2) มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ (3) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน ที่มีคุณสมบัติ (1) เคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2) มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษไม่น้อยกว่า 20 ปี ประเด็นที่ศึกษา คือ ความเหมาะสมของรูปแบบฯ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าร้อยละ และสรุปตามประเด็นในการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิหาระดับความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

ขั้นที่ 2.3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย กับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครู ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ปีการศึกษา 2561 จำนวน 9 คน ที่มีคุณสมบัติดังนี้ 1) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป 2) ปฏิบัติหน้าที่สอนที่หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย 3) มีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ประเด็นที่ศึกษา คือ ศักยภาพความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ หลังจากรูปแบบฯ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ระดับความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ หลังจากรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ไปทดลองใช้ นำข้อค้นพบมาปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ที่มีความสมบูรณ์ ยืดหยุ่นสามารถนำไปขยายผลต่อไป

ระยะที่ 3 ประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ไปใช้

ระยะนี้เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ไปใช้กับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น ๆ แหล่งข้อมูล/กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการ และครู ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 180 คน ปีการศึกษา 2561 จาก 4 ภูมิภาค โดยเลือกมาภูมิภาคละ 5 จังหวัด พิจารณาจากเป็นศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดที่มีบริบทใกล้เคียงกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ทั้งหมด 20 แห่ง ที่มีคุณสมบัติดังนี้ 1) เป็นศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเหมือนกัน ไม่ใช่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 2) เป็นศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดที่มีหน่วยบริการที่มีการบริหารจัดการตามรูปแบบที่สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกำหนด 3) เป็นศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด ที่มีผู้อำนวยการที่มีตัวตน ณ วันที่ให้ข้อมูล ซึ่งไม่ใช่ผู้รักษาการแทน 4) เป็นศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดที่ยินดีและสมัครใจในการให้ข้อมูลตามแบบประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้ ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้อำนวยการของศูนย์การศึกษาพิเศษทั้ง 20 แห่ง จำนวน 20 คน และครูที่ปฏิบัติการสอนที่มีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด แห่งละ 8 คน จำนวน 160 คน รวมทั้งสิ้น 180 คน ประเด็นที่ศึกษา คือ ความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้กับ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น ๆ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาระดับความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงตามบริบทของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น ๆ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบฯ โดยดำเนินการจาก 1) ศึกษาเอกสารวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) สัมภาษณ์ครู และผู้ปกครอง และ 3) จัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ภาพรวม พบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะ

การช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบฯ โดยดำเนินการจาก 1) ยกร่างรูปแบบฯ 2) ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และ 3) ทดลองใช้รูปแบบฯ พบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีดังต่อไปนี้

2.1 ด้านความรู้ ครูมีคะแนนจากการทดสอบ วัดความรู้ในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียน หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 89.72

2.2 ด้านทักษะ ครูมีทักษะการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อยู่ในระดับดีเยี่ยม

2.3 ด้านเจตคติ ครูมีเจตคติในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

3. การประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ไปใช้

ดำเนินการโดยการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ไปใช้ กับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงภาพรวม พบว่า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเอง สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำนวน 3 ประเด็น คือ 1) การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบฯ 2) การสร้างรูปแบบฯ 3) การประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบ ฯ ไปใช้ รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

ผลการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ภาพรวม พบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ และ องค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบซึ่งได้มาจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ศึกษาข้อมูลพื้นฐานขององค์ประกอบของรูปแบบอย่างละเอียด นำมาสังเคราะห์หาแนวคิดร่วมกันของนักการศึกษาในประเทศ และต่างประเทศอย่างละเอียด ทั้ง 5 องค์ประกอบนั้นมีความสอดคล้องกับแนวคิดของนิวัต นาคะเวช (2554) ; ไมตรี บุญทศ (2554) ; ทิศนา เขมมณี (2555) ; ปรีชาดิ ชมชื่น (2555) ; สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555) ; ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) ; วคินี รุ่งเรือง (2562) ; Joyce, & Weil (2000) และ Gluck (2004) นอกจากนี้องค์ประกอบของรูปแบบ ฯ ยังมีความสอดคล้องกับข้อสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์ครู และผู้ปกครอง ตลอดจนองค์ประกอบของรูปแบบฯ ที่เป็นข้อสรุปจากการจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิอีกด้วย

2. การสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเอง สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ภาพรวม พบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ด้านความรู้ ภาพรวม พบว่า ครูมีคะแนนการทดสอบวัดความรู้ในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียน หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 89.72 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากได้มีการฝึกอบรมจะช่วยให้ครูมีความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ สามารถจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ คัดกรองผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีบกพร่องทางสติปัญญา หลักการ/เทคนิค/ วิธีการสอนทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยการวิเคราะห์งาน แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และการผลิตสื่อในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ครูต้องมีความรู้เชิงลึกในการบำบัดฟื้นฟูผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษนั้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาความรู้ของบุคลากรของ นริศรา ชนจุมจัง (2550) ที่ว่าบุคลากรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานในองค์กร ดังนั้นต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ก่อน เช่นเดียวกับ รัตนพล บุญคงที่ (2550) ที่กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กรเพราะว่าองค์กรจะมีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพ แข็งแรงจนเป็นที่ยอมรับจากภายนอกนั้นขึ้นอยู่กับทรัพยากรบุคลากรภายในองค์กรว่ามีความรู้เพียงใด และ บุญสืบ เทียมหยิน (2553) ได้กล่าวว่าการพัฒนาครู และบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องส่งเสริมให้บุคลากรนั้นมีความรู้อย่างเต็มที่ก่อน

2.2 ด้านทักษะ ภาพรวม พบว่า ครูมีทักษะการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อยู่ในระดับดีเยี่ยม ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นอย่างดีแล้วนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาครู โดยการศึกษารายงานผลการประเมินตนเองของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย (2560) มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผล

การประเมินอยู่ในระดับดี แต่มีจุดควรพัฒนาที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูคือการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการพิเศษของผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติให้กับครูในการจัดการเรียนรู้ ให้ฝึกการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่ การเตรียมการสอน การนำเข้าสู่บทเรียน การจัดการเรียนรู้ และการประเมินและสรุปผล ในการพัฒนาครูจึงต้องให้ครูสอนโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย ซึ่งต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงตามศักยภาพของผู้เรียน ครูต้องมีการเลือกใช้เทคนิค วิธีการหรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งต้องบูรณาการทักษะด้านต่าง ๆ อีกด้วย ดังนั้นนอกจากการพัฒนาความรู้แล้วต้องพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วยเนื่องจากการพัฒนาครูเป็นการเพิ่มพูนทักษะ (Skill) ทักษะคือ ความชำนาญ หรือ ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งได้โดยอัตโนมัติ เช่น การใช้เครื่องมือต่าง ๆ เป็นต้น สอดคล้องกับนริศรา ชนจุมจัง (2550) ที่กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่จนเกิดความชำนาญ และต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ปัจจุบันอยู่เสมอ มีการพัฒนาทักษะกระบวนการปฏิบัติงานของตนเองในห้องรับการได้รับประโยชน์สูงสุดเสมอ

2.3 ด้านเจตคติ ภาพรวม พบว่า ครูมีเจตคติในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากก่อนการพัฒนาครู ผู้วิจัยได้มีการวางแผนที่ดี ประชุม และสร้างแรงจูงใจให้กับคณะครูทุกคน เพื่อให้ครูเกิดแรงบันดาลใจ มีทัศนคติที่ดี คิดสร้างสรรค์นวัตกรรม สื่อการเรียนการสอนเพื่อนำพัฒนาผู้เรียนจนเกิดเป็นเจตคติที่ดี ผู้วิจัยเชื่อว่าหากครูมีความรู้สึที่ดีจะมีผลในการจัดการเรียนรู้จะมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการพัฒนาครูในด้านเจตคตินั้นมุ่งให้เกิด หรือเพิ่มพูนเจตคติที่ดีต่อองค์กร ต่อผู้บังคับบัญชาต่อเพื่อนร่วมงาน และต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นต่อภารกิจในการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบุญสืบ เทียมหยิน (2553) ที่ได้ให้กล่าวถึงการพัฒนบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องส่งเสริมให้บุคลากรเหล่านั้น มีทัศนคติเจตคติที่ดีในการทำงานก่อนเพื่อจะให้ทุกคนในหน่วยงานสามารถปฏิบัติหน้าที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น และมีความคิดที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

3. การประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ไปใช้

ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบฯ ไปใช้กับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น ๆ ภาพรวม พบว่า รูปแบบฯ มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้มีกระบวนการวิจัยที่มีขั้นตอนชัดเจน ศึกษาเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานขององค์ประกอบของรูปแบบฯ และศึกษาข้อมูลความต้องการรูปแบบฯ และแนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้จากการสัมภาษณ์ครูและผู้ปกครอง ทำให้ได้ข้อมูลองค์ประกอบของรูปแบบฯ ที่ชัดเจน มีการดำเนินการจัดสนทนา กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้ได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนา แก้ไขและปรับปรุง ได้ทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 จุดมุ่งหมายของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ และองค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์ แล้วนำมาขยายร่างขึ้นเป็นรูปแบบฯ ดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ นำข้อเสนอแนะมาพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไข จนเป็นรูปแบบฯ ที่ถูกต้อง มีความสมบูรณ์ที่สุด นำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาการของผู้เรียนเพื่อใช้ยืนยันประสิทธิภาพของรูปแบบฯ จนทำให้ได้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย ที่มีความสมบูรณ์ ยืดหยุ่น มีความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของวรนิษฐา เลขนอก (2560) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง โปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับวสันต์ ปานทอง (2555) ที่ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูเพื่อศิษย์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาพรวมผลการประเมินความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย จึงสามารถนำไปใช้ขยายผลกับศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอื่น ๆ ให้มีการพัฒนาความสามารถของครูให้เป็นครูมืออาชีพ ให้เป็นครูที่มีความรู้ มีทักษะ และมีเจตคติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ อันจะส่งผลกับผู้เรียนให้มีพัฒนาการที่ดี และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารในสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานี้ไปใช้ให้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบเพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถ และมีเจตคติที่ดีในการจัดการเรียนรู้ อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต่อไป

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่จะนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไปใช้ ควรมีการศึกษารายละเอียดของรูปแบบฯ ให้เข้าใจท่องแท้ก่อนนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาครู

1.3 ผู้บริหาร ควรประชุมชี้แจงและสร้างแรงจูงใจให้กับครูผู้สอนให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งจะส่งผลต่อการให้ความร่วมมือในการนำรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไปพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนรู้ อันจะส่งผลผู้เรียนเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทุกประเภทในสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุของความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูด้านการจัดการเรียนรู้ทักษะการช่วยเหลือตนเองสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในสถานศึกษา